



KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 3000 Kor., fél évre 1500 Korona.

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, Földmív. minisztérium (V., Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Hivatalos rész. — A halastavak életéről. (Folyt. és vége.) Unger Emil dr. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyések. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

==== Mai számunkhoz mellékeljük a XXIV. évfolyam címlapját, tárgymutatóját és névjegyzékét. ====

HIVATALOS RÉSZ.

A m. kir. pénzügyminiszternek 1923. évi 156.600. számú rendelete az állandó összegű illetékek újabb megállapításáról.

I. CÍM.

Okirati illeték.

30. §. Halászati jegyek.

A halászati jegyek (1888: XIX. t.-c. 8. §) illetéke személyenkint 10.000 K, a halászatra jogosítottak segédszemélyzete és munkásai részére személyenkint 2000 K.

VIII. CÍM.

Életbelépés.

66. §. Ez a rendelet 1923. évi december 1-én lép életbe.

Budapest, 1923. évi november 20.

A miniszter helyett:
Dr. Vargha Imre s. k.
államtitkár.

A halastavak életéről.

Írta: Unger Emil dr. kir. adjunktus.*)

(Folyt. és vége.)

Az egész láncolatot jól szemlélteti és mutatja a tavi hidrobiosz egyes részeinek egymáshoz való viszonyát is a némi változtatással Dr. H. H. Wundsch-nak a Zeitschrift für Fischerei 1919-ben megjelent XX. kötetéből (475. lap) átvett ábrája.*) Haltáplálékul közvetlenül, mint az ábrából is látható, nem szolgál az állati plankton, csak kivételesen és a legapróbb halivadéknak. Legnagyobb szerepet játszik mint közvetlen haltáplálék, különösen a ponty esetében, a nannoplanktonból, mikroszkópikus növényi bevonatokból és a növényi

törmelékből élő állatok csoportja, ahová a jámbor szunyogok lárváinak hatalmas seregei is tartoznak, mely utóbbiak adják a ponty legfontosabb természetes táplálékát. Ezt mutatják a Velencei-tavon végzett biológiai vizsgálataink eddigi eredményei is.

A hálóval gyűjthető plankton mindazonáltal képet adhat a tavak termőképességéről, bár ez a kép nem is minden esetben megbízható. Így pl. a Velencei-tó és a Balaton hálóplanktonjának egyidőben való összehasonlításai azt mutatták, hogy míg a Velencei-tó 50 l. vízében 4 köbcentiméter, addig a Balatonban ugyanannyi vízben csak fél köbcentiméter plankton élt. A Velencei-tó haltermőképessége is valóban erősen felülmulja a Balatonét.

Végül még néhány szót az ú. n. biológiai egyensúlyról, mely a tavi hidrobiosz egyes részei fölött uralkodik és szabályozza az egyes részek megfelelő arányú fejlődését, megakadályozza valamelyiknek túlságos mértékű gyarapodását a másik s az egész rovására.

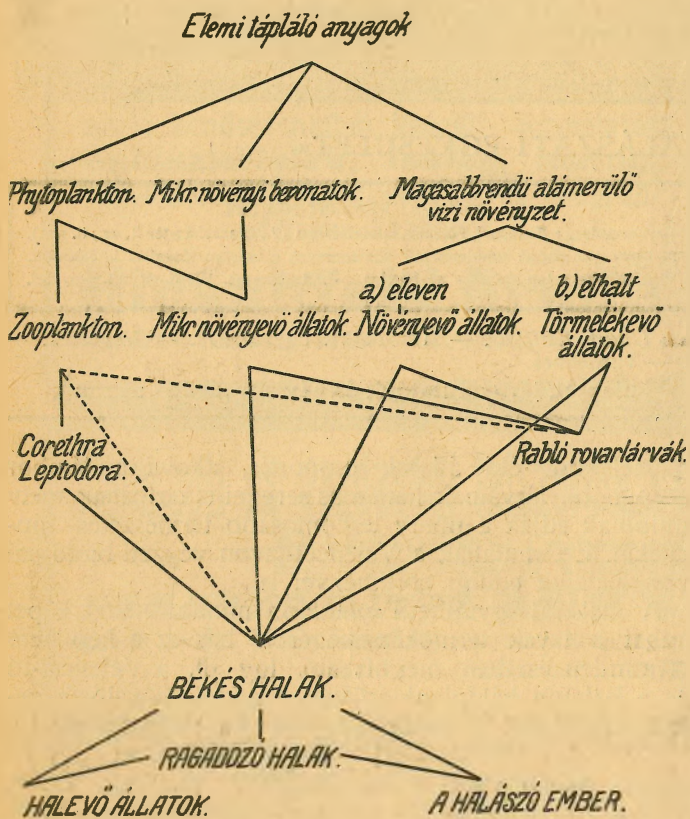
Tudjuk mindnyájan, hogy bizonyos tóterületen csak bizonyos mennyiségű halhúsprodukciónak lehetséges. Így van ez nemcsak a hal, hanem a hidrobiosz bármely más része esetében is. A szabályozó a táplálék és az éhség.

Malthus és Darwin elméleteiből tudjuk, hogy az élő szervezetek valamennyien túlszaporodásra hajlamosak. Rengeteg csirát, petét termelnek, amelyek mind ki nem fejlődhetnek; nincs számukra hely, nincs elegendő táplálék. Kifejlődik tehát a létért való küzdelem, a nagy szabályozó tényező. Tekintsünk csak ismét az előbbi ábrára s tegyük fel, hogy a Daphniák vagy a Cyclopsok túlságosan el akarnának szaporodni, mert a sok táplálék ezt lehetővé teszi. A jó vizek egyetlen köbcentiméterében (a liter egy ezredrésze) több százezer nannoplankton egyén él s tán még több növényi törmelék-szemecske is van benne, mely mind táplálja az állati planktont vagy zooplanktont, ahová a Daphniák és a

*) Dr. H. H. Wundsch: Studien über die Entwicklung der Ufer- und Bodenfauna. (408—542. lap.)

Cyclopsok egy része tartozik. A zooplankton tehát valóban nagymértékű szaporodási tevékenységet mutat. Ámde a Leptodora és a Corethra lárvái a zooplanktonból élnek! Tehát most ezek is jó napokat látnak és szintén fokozottabb szaporodásra nyílik lehetőségük, amiben eddig is csak az éhség akadályozta őket. Számuk gyorsan nő és képesek lesznek nagyobb mennyiségű Daphniát és Cyclopsot elpusztítani, mint eddig s a biológiai egyensúly a hidrobiász e részében rövidesen helyrebillen! Hasonlóan megy a többi részek eseteiben is ez a szabályozódás.

A tavi élet vázlata.
Wunsch dr. szerint.



A termelés és így a haltermelés fokozása is csak úgy lehetséges bizonyos határon túl, ha vagy a halakat külön tápláljuk, vagy az egész hidrobiász első láncszemét: a nannoplanktont és a mikroszkopikus növényi bevonatokat tápláljuk külön trágyázással. Hogy azonban ezt a kérdést sikerrel meg lehessen oldani, ehhez a hidrobiász folytonos tanulmányozása szükséges; ez vezet tehát végeredményben a többtermeléshez a haltenyésztés terén. A gazdálkodás minden ágában égetően szükséges a többtermelés, hogy megnyomorodott hazánkat mielőbb talpraállíthassuk. Erre törekszünk mi is mindnyájan!

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület f. évi december hó 11.-én választmányi ülést tartott br. Inkey Pál elnökle alatt. Jelen voltak: Dobránszky Béla dr. alelnök, Goszthony Mihály dr., Hirsch Alfréd dr., Korbuly Mihály dr., Kuttner Kálmán, Répássy Miklós, Schwarz Izidor, Stögermayer Alajos, br. Szurmay Sándor és Zimmer Ferenc.

Távolmaradásukat kimentették: Corchus Béla, Darány Ágoston és Fischer Frigyes titkár.

Elnök a megjelenteket üdvözlőlvén, az ülést megnyitja.

1. Kuttner Kálmán bejelenti, hogy a Deviza-központtól az egyesület beadványára válasz érkezett, amely szerint a bizottság az élőhalra vonatkozólag hozzájárult ahhoz, hogy a vételár kifizetése belföldi magyar koronában igazolandó. Bejelenti továbbá, hogy a Pátria nyomda a „Halászat“ előállítási költségeinek felárát 1499%-ra emelte.

A bejelentések tudomásul szolgálnak.

2. Répássy Miklós, mint a Halászat szerkesztője, megváltozott viszonyaira való tekintettel kéri a szerkesztői teendők alól való felmentését. Előadja, hogy a „Halászat“ szerkesztése tekintetében kívánatos egyébként fiatalabb munkaerők beállítása a jövőre való tekintettel is, a maga részéről szívesen támogatja őket.

A választmány sajnálattal veszi tudomásul elhatározását, de teljesen méltányolva a felhozott indokokat, a lemondást elfogadja. Többek felszólalása után Elnök méltatva a szerkesztőnek különösen abbéli érdemeit, hogy az egyesület szaklapját a mai nivójára emelte és eddigi munkálkodását a legnagyobb önzetlenség el állította az egyesület szolgálatába, ezért neki a választmány köszönetét fejezi ki azzal, hogy az jegyzőkönyvileg is kifejezést nyerjen és javasolja, hogy a választmány ugyanilyen értelmű előterjesztést tegyen a legközelebbi közgyűlésnek is. A választmány egyhangulag ilyen értelemben határoz.

3. Répássy Miklós ajánlatára a választmány Dr. Unger Emil adjunktust kéri fel a szerkesztői teendők ellátására, megbízáván az elnökséget, hogy vele ez irányban megállapodjék.

4. Az adott viszonyok között a választmány szükségesnek látja az egyesületi tagsági díjak revízióját is, evégből a legközelebbi közgyűlésnek oly értelemben kíván előterjesztést tenni, hogy a tagsági díjak alapszabályszerű határelőke a békebeli 6 koronának megfelelőleg 6 arany koronában állapíttassék meg, az arany koronát a vámfelphéznél mindenkor alapul vett érték szerint számítva. Ehhez mérten az alapító tagsági díjak is emelendők lesznek.

5. Új tagok jelentkeztek: Bitter Ferenc Miskolc, M. kir. kikötő-építő igazgatóság halászati vezetősége Budapest, Muzsaj Endre Somogyfajsz, Müllbar Rezső halkereskedő Újpest, Papp Ottó halászmester Újpest, Péter Mihály Újpest. A közgyűlés megerősítésének fenntartása mellett a választmány a felvételi elhatározza. K.

A Vásárosnamény—csapi tiszai halászati társulat f. évi december hó 1-én Vásárosnaményben tartotta rendes évi közgyűlését dr. Tomcsányi V. Pál elnökle alatt. Az alelnök-igazgató évi jelentése szerint az évi bér 1923/24. évre az előző 2000 K-val szemben 60.000 K-ra emeltetett. Az 1922/23. évi zárszámadást felülvizsgáló-bizottság jelentése alapján az igazgatóságnak a felmentvény megadatott s egyuttal az 1923/24. évi költségvetés, melynek keretén belül a társulat a „Halászat“ támogatására 15.000 K-át szavazott meg, jóváhagyatott.

A társulat kötelékébe tartozó vízterület bérlete 1924. évi június hó 9-én jár le; hosszas vita után a közgyűlés akként döntött, hogy a vízterületet további hat évre 19 4. évi március hóban tartandó zárt írásbeli és szóbeli árverés útján akként adja bérbe, hogy a bérösszeg a ponty árának mindenkori változása szerint változik, továbbá, hogy a bérlő a bérösszeg 50%-át a jogtulajdonosok kívánóságára halban köteles kiszolgáltatni.

A megtartott tisztújításon elnökké egyhangulag dr. Tomcsányi V. Pál, ny. miniszter, alelnök-igazgatóvá pedig Bakcsy László, nagylónyai főjegyző választatott meg.

A Szolnokvidéki felsőtiszai halászati társulat f. évi december hó 3-án tartotta gróf Szapáry György elnökle alatt rendes évi közgyűlését. A lefolyt évi számadások szerint 505.612/24 K bevétellel szemben 480.415/52 K kiadás merült fel. A jövő évi költségeket 37.815 K-val irányozták elő s ehhez képest a tagok évi járulékát kat. holdankint 3/14 K-ban állapították meg. Takácsy Gyula társulati igazgatónak lemondását a közgyűlés sajnálattal vette tudomásul, eddigi működéséért köszönetét fejezte ki s a társulat igazgatójává Csermák Vilmos igazgató-főmérnököt egyhangulag megválasztotta. Végül a közgyűlés megbízta az elnökséget, hogy a bérösszegeknek halvalutában való megállapítása tárgyában lépjen érintkezésbe a bérlőkkel és arról tegyen jelentést. k.

VEGYESEK.

Helyreigazítás. Az Országos Halászati Egyesületnek f. évi október havi számunkban megjelent lapunk támogatására vonatkozó felhívásába sajtóhiba csúszott be, amennyiben az utolsóelőtti bekezdésben tévesen 1924. évi negyedik negyed van említve 1923. évi negyedik negyed helyett.

A halászejegyek bélyegilletékét ismét emelte a pénzügyminiszter úr. Amint a hivatalos rovatunk alatt közölt rendeleteiből kivehető, a rendes halászejgyre 10.000 K, a halászatra jogosítottak segédszemélyzete és munkásai részére váltott halászejgyre pedig 2000 K illeték esik ezentúl.

„Halgazdaság.“ Nem első ízben adunk kifejezést annak lapunk hasábjain, hogy mennyire örvendetes, ha a napilapok is igyekeznek a nagyközönség érdeklődését a halászat iránt felkelteni, foglalkozván időszakonként az idevágó kérdésekkel. De azt se először állapítjuk meg, hogy ez a foglalkozás, sajnos, igen kevés hozzáértéssel történik s így aligha lehet az ügyre nézve valami haszna.

A legújabb példát az „Újbarázda“ szolgáltatja (1923. nov. 13.) „Halgazdaság“ címen írván a halászatról egy hosszabb — hirtelenében igazán nem tudnók megmondani, hogy mit? Izlelítőül pl. kiragadjuk az írásból a következőket:

„Somogyban tudtommal van is egy magántulajdonban levő tógazdaság, mely igen szépen virul, de van olyan patak is, melybe valaki valamikor (amint ott mesélik) hóboros tréfából behajított néhány apró halat s ma agyonra hízott 4—5 kilós pontyokat horgászni ki belőle a ráérők. Hát nem lehetne legalább így, hóboros tréfából benépesíteni összes arra való vizeinket? Ha már egyebet úgy se teszünk?!

Bizony jó néhány millió métermázsa haltöbbletünk volna!”

Somogy megyében van tudvalevőleg a legtöbb tógazdaság az országban; mindenesetre *tucatszámra* „szépen viruló“ is. Ilyen alapos tájékozottság mellett persze már aztán nem lephet meg a „néhány millió métermázsa haltöbblet“ kilátásba helyezése sem.

Csak még azt, hogy a közlemény (vt.) jele alatt rejtőzködő szerzője a vizek népesítésére való „válogatott, nemes halivadék“ beszerzési forrása tekintetében így igazítja utba a víztulajdonosokat:

„Bőven kapnak a legközelebbi árterületen, csak néhány gyereket kell megfogadni, hogy összeszedjék a pocsolyából menekülni már úgysem tudó kisújjnyi apróságokat.“

De hát nem kétségbeejtő ez!?

Nagy per. A magyar ember híres volt mindig perlekedő hajlamáról, tanúság rá Arany János fülemüle füttye is; de a hosszú perekről is eleget hallottunk, Jókai is nem egyszer emlékszik meg ilyenekről a magyar viszonyokra annyira jellemző írásaiban. Úgy látszik azonban, hogy a német szívósság egyáltalán nem áll hátrább a magyarnál — per dolgában sem. Egyik német szaklapban (Mitteilungen der Fischereivereine für die Provinzen Brandenburg etc. 1923. No. 23.) olvasunk ugyanis olyan perről, amely még 1902-ben kezdődött és ma is csak — elvileg fejeződött még be. Abból indult ki, hogy két cukorgyár vízszennyezése folytán a halászati jogtulajdonosok panaszt tettek a hatóságnál, követelve részben az addig szenvedett kár megtérítését, részben intézkedést a további vízszennyezés megszüntetésére. Az első fokban elutasították a panaszt; a második fórum azonban helyt adott a bizonyításnak. A szakértők között ott szerepeltek dr. Eckstein, Weigelt tanár, mint főszakértő Hofer professzor és Schiemenz dr. is. 1920-ban végre egyezséget kísérelt meg a bíróság, de az célhoz nem vezetven, ítélte az ügyben. Az ítélet szerint a cukorgyárak kártérítéssel tartoznak; a további szennyezés megakadályozására teendő intézkedések végett pedig visszautalták az ügyet az elsőfokú hatósághoz. A költség 6 tizedből 4 tized a cukorgyárakra esik, 2 pedig a panaszosokra, a felmaradó 4 tized tekintetében az elsőfokú hatóság fog dönteni. Tehát 20 év után még mindig van nyitott kérdés s csak elvileg van az ügy befejezve.

A balatoni halak értékesítése. Amint értesülünk, a Balaton Halászati R.-T. a tó halászatának egész hozamát, a bérhal és a partmenti lakosság szükségletének kivételével, ismét *Zimmer Ferenc*-nek, az ismert nagykereskedőnek adta el, aki a balatoni halak értékesítése körül a multban is tevékenykedett.

Reméljük, hogy ez a tranzakció a termelés s értékesítés olyan együttműködését eredményezi ennél a nagy üzennél, amely csak annak gazdasági jelentőségét fogja emelni.

Hivatalos árjegyzés. A budapesti vásárcsarnokok igazgató-ságának hivatalos árjegyzése szerint a november hónap lanyaha forgalommal és ingadozó árakkal folyt le.

Nagyban való eladásoknál élő halban a ponty 600.000—1,100.000 korona, a kárász 450.000—550.000 korona között váltakozott métermázsanként. *Jegelt* halban a ponty 400.000—800.000 K, a harcsa 1,000.000—1,600.000 K, a csuka 700.000 K, a balatoni fogas 800.000—2,200.000 K között ingadozott métermázsanként.

Kicsinyben való árusításnál az áringadozásokot koronákban és kilogrammokban az alábbi összeállítás mutatja:

a) Édesvízi (élő) hal:	1923. nov. 3.		1923. nov. 30.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy ...	12000—14000	7000—15000	12000—14000	7000—15000
„ kicsiny ...	8000—10000	—	8000—10000	—
Harcsa, nagy ...	—	—	—	—
„ kicsiny ...	—	—	—	—
Csuka, nagy ...	11000—12000	8000—14000	11000—12000	8000—14000
„ kicsiny ...	8000—10000	—	8000—10000	—
Fogassüllő, dunai ...	—	—	—	—
Kárász ...	6000—8000	5000—7000	6000—6500	5000—7000
Compó ...	—	—	—	—
Márna ...	9000—16000	8000—9000	7000—8000	8000—9000
Keszeg ...	5000—5000	—	5000—5000	—
Kecsege kicsiny ...	—	—	—	—
Apró, kevert hal ...	—	—	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy ...	8000—10000	5500—10000	7000—10000	5500—10000
„ kicsiny ...	6000—8000	—	6000—7000	—
Harcsa, nagy ...	15000—24000	14000—20000	20000—30000	14000—20000
„ kicsiny ...	11000—14000	—	14000—16000	—
Csuka, nagy ...	8000—10000	6000—8000	8000—9000	6000—8000
„ kicsiny ...	6500—8000	—	6000—7000	—
Fogassüllő, dunai ...	—	—	—	—
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg.-on felül ...	24000—24000	—	24000—24000	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2-3 kg.-os ...	18000—20000	9000—12000	18000—20000	9000—12000
III. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. feljebb ...	12000—14000	—	14000—14000	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. feljebb ...	9000—11000	—	8000—11000	—
Keszeg, balatoni ...	3000—3000	—	—	—
Garda, balatoni ...	—	—	2000—3000	—
Kárász ...	—	3000—4000	—	3000—4000
Compó ...	—	—	8000—8000	—
Márna ...	8000—8900	7000—8000	6000—6000	7000—8000
Keszeg ...	2000—2500	3000—5000	2500—3000	3000—5000
Pisztráng ...	—	—	—	—
Kecsege, nagy ...	22000—22000	—	24000—24000	—
„ kicsiny ...	11000—18000	—	20000—20000	—
Apró, kevert hal ...	3500—3500	—	3000—3000	—
c) Rákfélék és egyéb neműek:				
Folyami rák, nagy ...	600—600	—	—	—
„ „ kicsiny ...	—	—	400—400	—

A lap kiadásáért felelős: Répássy Miklós

Hirdetmény.

Az Érd-Dunaegyházi Halászati Társulathoz tartozó vízterületeken a

halászati jog gyakorlása

hat szakaszra osztva, 1924. év április hó 1-től hat évre, vagyis 1930. március hó 31-ig

haszonbérbe adatik.

A bérbeadás nyilvános szóbeli árverésen történik, mely folyó évi december 28-án délelőtt 10 órakor Adony (Fejér m.) község-házánál fog megtartatni.

Az árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át tartoznak bánatpénzül letenni. A társulat fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, figyelem nélkül azok összegére — szabadon választhasson; esetleg azokat visszautasíthassa. Bérlet esetén szerződési óvadékul a bérösszeg egy félévi részlete teendő le. Az egyes üzemi szakaszokra felajánlott évi bérösszeg, tekintettel a pénz értékének ingadozására, az árverést megelőző 7 nap tőzsdei jegyzésének átlagára alapján bízamennyiségre lesz átszámítva. Az ily módon megállapított bízamennyiség pénzértékét lesz köteles haszonbérelő negyedévenként előleges részletekben fizetni a bérlet egész tartama alatt. A búza pénzértéke a befizetés napját megelőző 7 nap tőzsdei jegyzésének átlagára alapján számíttatik ki.

A halászat gyakorlása csakis a kormányhatóságilag jóváhagyott üzemterv alapján történhetik, mely a társulat igazgatójánál, Herbszt Jenő urad. számtartónál, Dunaadonyban megtekinthető.

IFJ. SINGHOFFER ÁGOSTON és TÁRSAI

HALNAGYKERESKEDÉS

CZÉGTULAJDONOS:

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDelmi RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Raktár és kereskedelmi iroda: **BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCZA 3. SZ.**

TELEFON: nappal: József 48-48, éjjel: Budafok 128.

Központi iroda: **BUDAPEST, V., BÉLA-UTCZA 8. TELEFON: 79-46.**

Halászhálók

legjobb minőségű, 3—2-sodratú, hosszú-szalú kenderfonalból készült, úgyszintén **haláskötelek, inslég, horog, halászczérnák** készen és megrendelésre kaphatók

Hirschfeld Ármin

Debreczen, József kir. herceg-u. 38.

Halászháló

puha inslég és kötél, hálófonal, parafalattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Budapest, IV., Ferenc-József-rakpart 6—7.

TELEFON: József 61-48.

Halászati és gazdasági felszerelések: halászcsonakok, haltartók, csónakbarkák, apacsutok, nádvágókések, csáklók, húzó- és kormányvezők (kőrisfából), sport- és luxuscsonakok, evezők.

Kötélárúk: ruhaszáritókötél, rudalókötél, nyakló, marha- és borjúkötél, istráng, szántógyeplő, nyereg stb. gyártása és eladása:

HIRMANN ISTVÁN ipartelepei, VÁC

Kódsdi-út 52. (vasut mellett). Telefon: 72. Központi iroda: **Budapest, V., Alkotmány-utca 20. Telefon: 179-51** (Munkavezető: SINGHOFFER M. JÓZSEF halászmester).

Kérjen árajánlatot!

Az árúk kiválóságáról személyesen meggyőződhet!

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek **több ezer métermázsa** élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 48—94

Halértékesítő Részvénytársaság

hálnagykereskedés

Árusító hely: **Budapest, IX., Központi vásárcsarnok**

Telep és iroda: **Budapest, IX., Csarnok-tér 5.**

Telefon nappal: József 113-54.

Telefon éjjel: József 49-06.

Központi iroda: **Budapest, V., Széchenyi-utca 1.**

Telefon: 154-44, 154-45.

MEGVESSZÜK tógazdaságok egész haltermését, **SZÁLLITUNK** a Magyar Tógazdaságok részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh és bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más **tenyészhalat** és megtermékenyített **fogassüllőikrát**, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle **haltakarmányt**.